

REPUBLIKA E KOSOVËS-REPUBLIKA KOSOVA-REPUBLIC OF KOSOVA QEVERIA E KOSOVËS-VLADA KOSOVA-GOVERNMENT OF KOSOVA MINISTRIA E SHËNDETËSISË-MINISTARSTVO ZDRAVLJA-MINISTRY OF HEALTH	
Njësia Org. Org.Jedinica Org Unit	02
Nr.Prot. Broj Prot. Prot.No.	05-1047
Nr.i faqeve Br.stranica No.pages	-20-
Data: Datum: Date:	15.02.2024
Prishtinë / a	

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada-Government

Ministria e Shëndetësisë-Ministarstva Zdravstva- Ministry of Health
Zyra e Sekretarit të Përgjithshëm - Ured Generalnog Sekretara -Office of the General Secretary

LISTË DISTRIBUIMI/ CIRKULARNO PISMO/ ROUTING SLIP

REFERENCË:		R.V. 2023			
PËR/ZA/TO:		Dr. Arben Vitia, Ministër i Shëndetësisë			
CC:		Të gjithë Udhëheqësve të Departamenteve.			
NGA/OD/FROM:		Dr. Naim Bardiqi, Sekretari Përgjithshëm			
TEMA/SUBJEKAT/SUBJECT:		Raporti vjetor 2023.			
Nr. i zyrës:	115	Lokacioni:	MSH	Data:	15.02.2024
Br. kancelarije:		Kucni:		Datum:	
Room No.:		Extension:		Date:	
PËR AKTIVITET/ ZA AKTIVNOST/ FOR ACTION					☐
PËR MIRATIM/ ZA USVAJANJE/ FOR APPROVAL					☐
PËR NËNSHKRIM/ ZA POTPIS/ FOR SIGNATURE					☐
PËR KOMENTE/ ZA KOMENTARE/ FOR COMMENTS					☐
A MUND TË DISKUTOJMË/ DALI MOZEMO RASPRAVLJATI/ MAY WE DISCUSS					☐
VËMENDJA JUAJ/ VASA PAZNJA/ YOUR ATTENTION					☐
SIPAS DISKUTIMIT/ KAKOJE RASPRAVLJENO/ AS DISCUSSED					☐
SIÇ ËSHTË KËRKUAR/ KAKO JE ZATRAZENO/ AS REQUESTED					☐
SHËNIM DHE PËRGJIGJE/ BELESKA I ODGOVOR/ NOTE AND RETURN					☐
PËR INFORMIMIN TUAJ/ ZA VASU INFORMACIJU/ FOR YOUR INFORMATION					☒

I nderuar Ministër i Shëndetësisë Dr. Arben Vitia,

Të bashkëlidhur ju lutem gjeni raportin vjetor të Ministrisë së Shëndetësisë viti 2023.

Me respekt,

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Shëndetësisë - Ministarstvo Zdravstva - Ministry of Health
Zyra e Sekretarit të Përgjithshëm/ Ured Generalnog Sekretara/ Office of the Secretary General

RAPORTI VJETOR 2023

MINISTRIA E SHËNDETËSISË

Prishtinë, Shkurt 2024

Përmbajtja

Shkurtesat	II
1. Përmbledhje ekzekutive	1
2. Menaxhimi i pandemisë COVID 19	4
2.1 Menaxhimi me COVID-19	4
3. Progresi me planin e punës – rezultatet e indikatorëve kyç të performancës	4
3.1 Hartimi i strategjive dhe politikave	5
3.2 Zbatimi i programit dhe planit legjislativ	6
3.3 Hartimi i Udhërrëfyeseve dhe Protokolleve Klinike	7
3.4 Zbatimi i Planeve kombëtare për zhvillim dhe integrim evropian	8
3.5 Kujdesi Parësor Shëndetësor	9
3.6 Furnizimi me barna për KPSH	9
3.7 Asistenca teknike dhe marrëveshjet financiare	9
3.8 Zbatimi i Projektit Emergjent COVID 19 për Kosovë” dhe “Projektit Emergjent COVID 19 për Kosovë – financimi shtesë”	11
3.9 Shëndeti publik dhe shëndeti mendor	11
3.10 Komunikimi me publikun	12
3.11 Zhvillimi i sistemit të informimit shëndetësor	13
4. Pasqyra e performancës financiare	14
4.1 Shpenzimet kapitale dhe projektet	14
5. Pajisjet dhe produktet mjekësore	15
6. Zbatimi i rekomandimeve të Zyrës Kombëtare të Auditimit dhe njësisë së brendshme të auditimit	15
7. Zbatimi i rekomandimeve të Zyrës kombëtare të auditimit për PVF 2022	15
8. Zbatimi i rekomandimeve të Zyrës së Avokatit të popullit	15
9. Planet për tremujorin e ardhshëm	166
10. Sfidat	166

Shkurtesat

AQH	Accesible Quality Healthcare
BQShS	Bordi qendror për shkollim specialistik
DZhSSh	Departamenti për zhvillim strategjik shëndetësor
DPS	Divizioni për Planifikim Strategjik
DMV	Divizioni për Monitorim dhe Vlerësim
DSHSh	Departamenti për shërbime shëndetësore
DCShSh	Divizioni për Cilësi të Shërbimeve Shëndetësore
DIEKP	Departamenti për integrim evropian dhe koordinim të politikave
DKP	Divizioni i komunikimit me publikun
DL	Departamenti ligjor
DI	Divizioni për infrastrukturë
DFShP	Departamenti për financa dhe shërbime të përgjithshme
DLAISH	Divizioni për licencim dhe akreditim të institucioneve shëndetësore
DSHV	Divizioni i shërbimeve të veçanta
DSHM	Divizioni i Shëndetit Mendor
DBNj	Divizioni i Burimeve Njerëzore
DTISHL	Divizioni për Teknologji Informative dhe Shërbime të Logjistikës
GP	Grupi Punues
IKShPK	Instituti Kombëtar i Shëndetësisë Publike të Kosovës
IPSh	Institucionet private shëndetësore
Ish	Institucionet Shëndetësore
IAP	Institucioni i Avokatit të Popullit
KPSH	Kujdesi parësor shëndetësor
KDSH	Kujdesi dytësor shëndetësor
KKUPK	Këshilli Kosovar për Udhërrëfyes dhe Protokolle Klinike
LBE	Lista e Barnave Esenciale
MSh	Ministria e Shëndetësisë
OBSH	Organizata Botërore e Shëndetësisë
OPSh	Odat e profesionistëve shëndetësorë
OSHP	Organi Shqyrtues i Prokurimit
PSO	Procedura Standarde Operative
QKUK	Qendra Klinike Universitare e Kosovës
QKMF	Qendra Kryesore e Mjekësisë Familjare
QMF	Qendra e Mjekësisë Familjare
ShSKUK	Shërbimi Spitalor Klinik Universitar i Kosovës
SP	Spital i Përgjithshëm
SISH	Sistemi i Informimit Shëndetësor
SMSF	Sistemi i menaxhimit të stokut farmaceutik
SIMBNj	Sistemi Informativ i Menaxhimit të Burimeve Njerëzore
SIMFK	Sistemi i Menaxhimit të Pasurisë Kapitale
TMM	Terapia mbajtëse me metadon
UPK	Udhërrëfyes dhe Protokolle Klinike
ZSP	Zyra e Sekretarit të Përgjithshëm
ZKF	Zyrtar Kryesor Financiar
ZKM	Zyra e Kryeministrit

1. Përmbledhje ekzekutive

Ministria e Shëndetësisë gjatë vitit 2023 është angazhuar në hartimin e politikave dhe zbatimin e ligjeve mbi bazën e një sistemi jo diskriminues dhe të përgjegjshëm për kujdesin shëndetësor të bazuara në analiza profesionale dhe të dhëna shkencore. Gjatë kësaj periudhe janë përcaktuar norma dhe standarde për sektorin e shëndetësisë, duke i respektuar standardet përkatëse ndërkombëtare si dhe janë ndërmarr të gjitha masat e përcaktuara me ligj për realizimin e veprimeve të duhura me qëllim të zbatimit dhe mbrojtjes së të drejtave të qytetarëve, banorëve dhe shfrytëzuesve të tjerë të shërbimeve shëndetësore, në kujdesin shëndetësor.

Ministria, ka vazhduar koordinimin në menaxhimin e pandemisë COVID-19, edhe përkundër faktit që kemi pasur kryesisht një situatë të qetë epidemiologjike. Si rrjedhojë e situatës së qetë epidemiologjike Qeveria e Republikës së Kosovës me vendimin e datës 24.05.2023 ka shpallur mbylljen e emergjencës së shëndetit publik të shkaktuar nga COVID-19. Edhe pas mbylljes së emergjencës së shëndeti publik, institucionet përgjegjëse kanë vazhduar mbikëqyrjen e situatës duke zbatuar dhe monitoruar masat e përgjithshme dhe të veçanta për kontrollin, parandalimin dhe luftimin e pandemisë. Sa i përket vaksinimit, Ministria ka siguruar për vitin 2023 dozat për vaksina kundër COVID-19, por përgjigja e qytetarëve për vaksinim ishte pothuajse e papërfillshme dhe si rrjedhojë kemi në vazhdimësi skadim të afatit të përdorimit të vaksinave.

Sa përket financimit është ngritur dukshëm buxheti për Grantin specifik për shëndetësi për kujdesin parësor shëndetësor, ku për ilustrim buxheti për vitin 2022 ishte 62,595,332 euro, kurse buxheti për vitin 2023 do të jetë 70,058,077 euro. Ngritja e buxhetit për vitin 2023 krahasuar me vitin 2022 është 11.92 %. Në këtë ngritje buxheti përfshihet rritja e stafit profesional shëndetësor prej 299 me një kosto për paga dhe shtesa në shume prej 2.4 milion euro, vizitat në shtëpi për shtatzëna dhe fëmijë me kosto prej 3.4 milion euro dhe vizitat e kujdesit paliativ me kosto prej 2.2 milion euro. Përmes kësaj ngritje të buxhetit është arritur që të ofrohen 42,004 shërbime për nëna dhe fëmijë përmes vizitave në shtëpi. Me sigurimin e 23 veturave për ofrimin e vizitave në shtëpi për kujdes të nënës dhe fëmijës, kujdes paliativ dhe për ruajtjen e zinxhirit të ftohtë, synojmë që këtë vit të dyfishojmë numrin e vizitave.

Me qëllim të fuqizimit të burimeve njerëzore kemi siguruar 100 vende të reja pune në QKUK për profesionistët shëndetësorë, 33 pozita të reja për inspektor dhe janë ndarë 359 specializime, ndërsa 581 specializantëve me vetëfinancim u vazhdohet subvencionimi si dhe shtohen edhe 10 specializime nga regjioni.

Me qëllim të ngritjes së cilësisë dhe sigurisë së shërbimeve shëndetësore, Ministri i Shëndetësisë ka miratuar planin strategjik për zbatimin e studimit të fizibilitetit “përmirësimi i infrastrukturës fizike të institucioneve të kujdesit shëndetësor sekondar dhe terciar 2023-2026” që parasheh investime në pajisje dhe infrastrukturë në institucionet e nivelit dytësor dhe tretësor në Republikën e Kosovës. Përmes këtij plani strategjik parashihet sigurimi i pajisjeve për spitale të përgjithshme dhe klinikat e QKUK në vlerë prej 44 milion euro. Në Dhjetor 2023 ka filluar studimi i fizibilitetit fazës e dytë ku do të realizohet vlerësimi për korridoret e ngrohta, qasjen për personat me aftësi të kufizuar dhe Hospica. Mjetet financiare për realizimin e këtij studimi 1 milion euro. janë ndarë nga Korniza Investuese e Ballkanit Perëndimorë.

Sa i përket hartimit të planeve strategjike dhe planeve të veprimit, Ministria ka vazhduar me aktivitetet e parapara në zbatim të Planit kombëtar për zhvillim 2023-2025 dhe të Planit kombëtar për integrim Evropian. Gjatë vitit 2023 janë miratuar njëzetë (20) plane strategjike dhe plane të veprimit. Sa i përket draftit të Strategjisë Sektoriale të Shëndetësisë 2023-2030, aktualisht është në fazën e adresimit të rekomandimeve nga Zyra për planifikim strategjik në Zyrën e kryeministrit. Ndërsa Plani Strategjik për zhvillimin e sistemit të informimit shëndetësor 2024-2030 është finalizuar dhe është në fazën e konsultimeve ndërministrrore.

Në zbatim të programit legjislativ, në Kuvend është miratuar projektligji për rregullimin e çmimeve të barnave që ndikon në uljen e çmimit të barnave dhe ulë koston e shpenzimeve në buxhetet e familjeve. Gjithashtu është miratuar dhe projektligji për parandalimin dhe kontrollin e sëmundjeve ngjitëse, ndërsa në leximin e parë projektligji për shëndetin riprodhues dhe fertilizimin e asistuar mjekësor. Me qëllim të zbatimit të legjislacionit në fuqi janë miratuar udhëzimi administrativ për trajtimi mjekësor jashtë institucioneve shëndetësore publike, udhëzimi administrativ kushtet dhe procedurat për ushtrimin e veprimtarisë shëndetësore në institucionet private, udhëzimi administrativ për praktikën dhe provimin profesional për profesionistët shëndetësor dhe udhëzimi administrativ për vërejtjet e kombinuara në paketimin e duhanit, udhëzimi administrativ për shkollim specialistik, udhëzimi administrativ për udhërrëfyes dhe protokolle klinike. Akte nënligjore që janë miratuar në Qeveri janë Statuti i SHSKUK-së dhe udhëzimi administrativ për licencimin e profesionistëve shëndetësor të huaj dhe rregullorja për shtesën e nëpunësit të sistemit shëndetësor. Ministria po ashtu ka finalizuar projektligjin për shëndetësi dhe projektligjin për sigurim shëndetësor të cilat janë trajtuar edhe nga ekspertiza e marrë nga Komisioni Evropian.

Sa i përket zhvillimit të sistemit të informimit shëndetësor, është miratuar studimi i fizibilitetit për sistemin e informimit shëndetësor që ka krijuar mundësinë që bazuar në dëshmi të hartohet plani strategjik për SISH 2024-2030. Plan i Strategjik për SISH është hartuar dhe aktualisht është në fazën e opinioneve ndërministrore. Nja nga hapat e rëndësishëm është edhe zhvillimi i modulit të përzgjedhjes së mjekut familjar në modulin BHIS, i cili tashmë është i ndërlidhur me platformën e-Kosova, me qëllim që t'ju mundësohet qytetarëve të bëjnë aplikime online në përzgjedhjen e mjekut familjar në zonën e banimit të tyre për katër (4) komunat që janë pilot projekt (Prishtina, Prizreni, Istogu, Lipjani). Ministria ka zhvilluar trajnimet e nevojshme për përdorim të modulit të vaksinimit të rregullt dhe me indikacione për komuna të ndryshme. Është punuar në shtrirjen e rrjetit qeveritar dhe konfigurimin e pajisjeve të rrjetit në QMF-të dhe AMF-të në komunat të cilat janë pilot projekt për zoonim: Prizren, Lipjan, Istog dhe Prishtinë (QMF5 dhe QMF6).

Ministria e Shëndetësisë ka miratuar Listën e re të barnave esenciale në vlerë prej 60 milionë euro. Në kuadër të programit të vaksinimit, Ministria ka përfshirë tre vaksina të reja në mbrojtjen e shëndetit të qytetarëve që kanë zgjeruar gamën e vaksinave për sëmundjet që mund të parandalohen sikur se vaksina kundër infeksioni me rotavirus, vaksina pneumokokut (PCV 13 valente) vaksina kundër (HPV) papilomavirusit dhe vaksinat për gripin sezonal. Për vitin 2024, Ministria ka arritur të siguroj rritjen buxhetit prej 5.8. milion euro për vaksina që këtë vit ishte 2 milion euro. Sa i përket furnizimit me barna dhe materiale shpenzuese për institucionet e kujdesit parësor shëndetësor, nga kontratat aktive të futura në sistem është 53%, ndërsa furnizimi me insulina, vaksina dhe terapi antituberkulare është 100%.

Vështirësitë kryesore që na kanë ndjekur gjatë vitit 2023 me furnizimin me barna kanë qenë të ndërlidhura me paqartësitë e shfaqura me zbatimin e kornizës ligjore që nuk ka përcaktuar qartazi normat që ndërlidhen me autorizim marketing dhe mungesa e legjislacionit për çmimin e barnave. Situata është rënduar edhe më shumë nga vonesat e OSHP në marrjen e vendimeve. Këto paqartësi janë adresuar gjatë vitit 2023 duke plotësuar dhe ndryshuar kornizën ligjore në përputhje me interesin e publikut dhe mbrojtjen e shëndetit të qytetareve.

Në fushën e pajisjeve dhe produkteve mjekësore është vazhduar me vlerësimin e dokumentacionit në procesin e lëshimit dhe ripërtëritjes të certifikatave të autorizim marketingut, vlerësimit të variacioneve si dhe aktivitetet e farmakovigjilencës me referencë të veçantë për aktivitetet e menaxhimit të rrezikut, aktivitetet e licencimit të veprimtarive, lejeve të importit dhe analizat laboratorike të kontrollit cilësisë. Gjatë vitit 2023 janë kryer gjithsejtë 3,915 aplikimet për regjistrim, janë evoluuar 1,725 produkte medicinale, janë lëshuar gjithsejtë 828 certifikata të autorizim marketingut, dhe janë lëshuar 8,669 leje të importit dhe eksportit.

Qendra kombëtare e Kosovës për transfuzionin e gjakut gjatë vitit 2023 është angazhuar në realizimin e misionit të saj primar, sigurimin e gjakut dhe përbërësve të gjakut, duke qenë maksimalisht e fokusuar në vendosjen e cilësisë dhe sigurisë në grumbullimin, testimin, përpunimin, ruajtjen dhe shpërndarjen e gjakut dhe përbërësve të gjakut si dhe ruajtjen e shëndetit të dhuruesve të gjakut dhe pacientëve pranues të gjakut. Në vitin 2023 dhurimi i gjakut në tërë Republikën e Kosovës u realizua me 32,482 dhurues të gjakut, ose 1,481 dhurime më shumë apo 4.9% më shumë dhurime se në vitin 2022.

Instituti Special në Shtime që është transferuar në kuadër të Ministrisë së Shëndetësisë në viti 2023 ofron kujdesit social rezidencial 24 orë për 60 rezidentë që kanë shkallë të ndryshme të retardimeve mendore. Këtyre rezidentëve ju është ofruar kujdes mjekësor dhe barna përmes kontrolleve mjekësore sistematike dhe periodike me qëllim të ruajtjes së shëndetit dhe lehtësimit të jetës. Të gjitha rastet që kanë pasur nevojë për kontrolle mjekësore jashtë institucionit janë dërguar sipas rekomandimeve të specialistëve të fushës dhe të gjitha shërbimet janë kryer sipas procedurave dhe nevojave që kanë pasur rezidentët. Gjithashtu është bërë renovimi i objektit të Institutit Special në Shtime në vlerë prej 70, 157.00 euro që ka mundësuar ngritjen e cilësisë dhe sigurisë të shërbimeve për rezidentët e vendosur.

Gjatë periudhës raportuese, Departamenti shëndetësor i burgjeve ka funksionuar në njëmbëdhjetë (11) njësi shëndetësore të burgjeve me shërbim 24 orësh. Gjendja shëndetësore e të burgosurve ka qenë stabile dhe nuk ka pasur ndonjë sëmundje ngjitëse. Rastet vështirë të menaxheshme janë trajtuar përmes komisioneve multidisciplinare.

Mbikëqyrja e zbatimit të legjislacionit është bërë përmes inspektorateve respektive ku, gjatë vitit 2023 janë realizuar 1,930 inspektime, ndërsa në vitin 2022 1,811. Kjo ngritje e inspektimeve është realizuar me numër të njëjte të inspektorëve.

Në kuadër të koordinimit të politikave për gjatë vitit janë përgatitur tri raporte tremujore për nivelin e zbatimit të Planit Kombëtar për Zhvillim (PKZH) dhe është raportuar sipas kërkesës së Sekretarit Koordinues të Qeverisë për nivelin e zbatimit të Programit të Qeverisë 2021-2025. Në mënyrë periodike janë përgatitur raporte për të arriturat e Qeverisë sipas Planit Kombëtar për Zhvillim. Në tremujorin e fundit të vitit 2023 janë hartuar draftet e Programit Kombëtar për Zhvillim 2024-2026 (PKZH-2024-2026), dhe Programi për Reforma në Ekonomi 2024 – 2026 në kuadër të sektorit të shëndetësisë.

Sa i përket agjendës evropiane gjatë vitit janë hartuar katër raporte mbi nivelin e zbatimit të Programit kombëtar për integrim evropian (PKIE), tri raporte tremujore të agjendës së reformave Evropiane si dhe është hartuar raporti vjetor për zbatimin e konkluzioneve të Nën-komitetit të MSA-së “Tregun e brendshëm, konsumatorin dhe shëndeti publik”. Në tetor të vitit 2023 është publikuar nga Komisioni Evropian Raporti i Kosovës 2023. Ministria, fillimisht është fokusuar në evidentimin e sfidave të dala nga raporti i Komisionit Evropian për Kosovë 2023 dhe të njëjtat sfida i ka ndarë me të gjitha institucionet përgjegjëse në sektorin e shëndetësisë. Mbi bazën e këtij raporti, Ministria e Shëndetësisë ka hartuar draftin final të Programit Kombëtar për Integrim Evropian 2024.

Komunikimi dhe promovimi i aktiviteteve të Ministrisë, ka qenë kryesisht e fokusuar në prezantimin e aktiviteteve të ndërlidhura me prioritetet kryesore si: miratimi i politikave të reja, shënimin e ditëve dhe javëve botërore të shëndetësisë publike, përfshirjen e tri vaksinave të reja në kalendarin e rregullt të vaksinimit dhe lansimin e kampanjës për përzgjedhjen e mjekut familjar brenda zonës së banimit. Rol të rëndësishëm në këtë drejtim ka pasur transparenca ndaj publikut në përgjigje për media dhe trajtimin e kërkesave për qasje në dokumente publike.

Sa i përket prokurimit publik, Minsitria e Shëndetësisë në vitin 2023 ka tenderuar 76 aktivitetet të prokurimit nga 96 aktivitetet të planifikuara të prokurimit respektivisht ka arritur të zbatoj 79% të planit të prokurimit.

Ministria e Shëndetësisë ka nënshkruar marrëveshje për projektin "Shërbime shëndetësore të integruara" në vlerë 5.5 milionë franga zvicerane. Ky projekt në fokus do të ketë sëmundjet jo ngjitëse dhe synon mbështetjen e grupeve të cënueshme që përgjithësisht kanë status shëndetësor më të dobët, përballen me situata më të vështira ekonomike, janë në rrezik më të shtuar të përjashtimit social në krahasim me popullsinë e përgjithshme. Projekti është vazhdimësi e mbështetjes nga Qeveria e Zvicrës sikurse me projektin e AQH që po zbaton aktivitete në kujdesin parësor shëndetësor. Po ashtu është nënshkruar marrëveshje bashkëpunimi me Ministrinë e punëve të jashtme të Greqisë dhe Fondacionin për mjekësi fetale në Londër ku profesionistët shëndetësor kanë filluar të përfitojnë trajnime dhe edukimin profesional për këtë fushë. Përmes kësaj marrëveshje Klinika Gjinekologjike Obstetrike do të ketë njësinë fetale që i ka munguar në vazhdimësi dhe që do të përmirësojë shëndetin e grave shtatzëna dhe foshnjave të tyre nëpërmjet kërimit dhe trajnimit.

Ministra ka finalizuar projekt propozimin për grant i cili është miratuar në Bankën Botërore. Ky projekt synon financimin e aktiviteteve të sistemit të informimit shëndetësor, fuqizimit të kapaciteteve për sëmundje ngjitëse, menaxhimin e mbetjeve spitalore. Koordinimi i asistencës teknike është vazhduar përmes komunikimit të rregullt me agjencitë dhe partnerët strategjik që mbështesin sektorin e shëndetësisë. Përgjatë kësaj periudhe, Ministria e Shëndetësisë ka përfituar donacione me vlerën e përgjithshme 8,789,926.37 euro (barna pajisje, materiale shpenzuese, automjete).

Projekti emergjent COVID-19, për Kosovë i cili zbatohet nga njësia e projektit të Bankës Botërore mbështet reagimin emergjent ndaj pandemisë në Kosovë në kuadër të programit të përgatitjes dhe reagimit strategjik COVID-19. Gjatë periudhës raportuese njësia e projektit ka zbatuar aktivitetet që ndërliken me sigurimin e pajisjeve, zhvillimin e infrastrukturës dhe të vlerësimeve në fusha specifike.

Në kuadër të përgjegjësisë për zbatim të rekomandimeve të Njesisë së brendshme të auditimit për vitin 2023, nga dhjetë (10) aktivitete të realizuara (8 sipas planit dhe 2 me kërkesën e menaxhmentit) janë dhënë 36 rekomandime dhe sugjerime për veprim për të mbështetur menaxhmentin për efikasitetin dhe efektivitetin sistemeve të kontrollit në arritjen e objektivave. Mbi 95% e rekomandimeve të parapara për zbatim në vitin 2023 janë zbatuar, nëse i shtohen edhe rekomandimet e bartura nga viti paraprak të parapara për zbatim gjatë vitit 2023, zbatimi tyre rezulton të jetë mbi 97%.

Raporti i Zyrës kombëtare të auditimit për pasqyrat vjetore financiare 2022 të Ministrisë së Shëndetësisë ka evidentuar shtatë (7) të gjetura. Për adresimin e këtyre të gjeturave dhe adresimin e rekomandimeve të dhëna nga Zyra kombëtare të auditimit (ZKA), Ministria në vitin 2023 ka hartuar planin për zbatimin e rekomandimeve të ZKA për pasqyrat vjetore financiare të Ministrisë së Shëndetësisë për vitin 2022. Bazuar në raportin për zbatimin e planit të veprimit nga shtatë (7) rekomandime, pesë (5) janë zbatuar tërësisht dhe dy (2) janë në proces të zbatimit.

Sa i përket rekomandimeve të Zyrës së Avokatit të popullit, lidhur me adresimin e rekomandimeve, Ministria gjatë kësaj periudhe ka dorëzuar raporte të rregullta ku nga 26 rekomandime rezulton se, 10 janë zbatuar dhe 16 janë në proces të zbatimit.

Ministria vazhdon që të operoj me resurse të limituara të burimeve njerëzore ku krahasuar me vitin 2019 kemi një zvogëlim drastik me mbi 30% më pak kuadër si pasojë e largimit të zyrtarëve dhe pamundësisë për rekrutime. Kjo situatë është reflektuar me pamundësi për të mbuluar realizimin e të gjitha aktiviteteve të reja. Gjithashtu, vonesat në vendimmarrje nga OSHP kanë ndikuar për nivel të ultë të zbatimit të projekteve kapitale dhe bartje të projekteve më vitin 2024.

2. Menaxhimi i pandemisë COVID 19

2.1 Menaxhimi me COVID-19

Duke marrë parasysh situatën epidemiologjike, Qeveria e Republikës së Kosovës me vendimin e datës 24.05.2023 ka shpallur mbylljen e emergjencës së shëndetit publik të shkaktuar nga COVID-19. Ministria e Shëndetësisë gjatë tremujorit të katërt 2023 ka vazhduar zbatimin e aktiviteteve për menaxhimin e situatës me COVID-19, përmes analizës së situatës epidemiologjike, hulumtimit aktiv të terrenit dhe përgatitjes së raporteve javore dhe rekomandimeve në baza të rregullta.

Indikatorët bazë të performancës

- Persona të testuar për COVID-19: 11 691;
- Persona të infektuar me COVID-19: 1930;
- Raportuara në baza ditore lidhur me testimet RT-PCR 1 297 testime dhe RAT 1 423 testime për COVID-19;
- Raportet ditore 148 dhe raporte javore 26 për COVID-19, 3 buletine mujore të sëmundjeve ngjitëse, 6 buletine javore për grip sezonal;
- 2 506 raste të raportuara të hospitalizuara me sëmundje ngjitëse;
- 148 vizitat në terren për qëllime hulumtuese;
- 25 raporte të përgatitura për hulumtim të epidemive.

2.1 Vaksinimi

Sa i përket vaksinimit kundër COVID-19 Ministria e Shëndetësisë bazuar në Planin për vaksinim ka siguruar dozat e mjaftueshme për vaksina kundër COVID-19 për vitin 2023, por përgjigja e qytetareve për vaksinim vazhdon të jetë në nivelin me të ultë prej fillimit të procesit të vaksinimit dhe si rrjedhojë kemi skadim të afatit të përdorimit të vaksinave.

Indikatorët bazë të performancës

- 1044 doza të administruara;
- 343 persona të vaksinuar me një dozë;
- 421 persona të vaksinuar me të dy dozat;
- 145 persona të vaksinuar me dozën e tretë;
- 135 persona të vaksinuar me dozën e katërt.

3. Progresi me planin e punës – rezultatet e indikatorëve kyç të performancës

3.1 Hartimi i strategjive dhe i politikave

Me qëllim të realizimit të synimeve strategjike dhe atyre specifike të parapara në Planin kombëtar për zhvillim, Ministria e Shëndetësisë ka aprovuar plane strategjike dhe plane të veprimit. Sa i përket Strategjisë Sektoriale të Shëndetësisë 2023-2030, dokumenti është në fazën e adresimit të rekomandimeve nga ZPS/ZKM. Ndërsa Plan i Strategjik për zhvillimin e sistemit të informimit shëndetësor 2024-2030 është finalizuar dhe është në fazën e konsultimeve ndërministrore. Tri plane të veprimit janë në fazën e opinioneve brenda Ministrisë së Shëndetësisë.

Indikatorët bazë të performancës

Planet strategjike të miratuara më 2023

- Planin strategjik për zbatimin e studimit të fizibilitetit “ Përmirësimi i infrastrukturës fizike të institucioneve të kujdesit shëndetësor sekondar dhe terciar 2023-2026”;
- Plan i veprimit për hartimin e kriterëve për regjistrin e banorëve KPSH;
- Plan i Veprimit për furnizim të qytetarëve të RKS me proteza, ortoza dhe shërbime të tjera që ofrohen në ShKOP/ShSKUK;
- Plan i Veprimit për burime njerëzore në sektorin e shëndetësisë;
- Plan i Veprimit për promovim dhe edukim shëndetësor i
- Plan i Integritetit institucional i Ministrisë së Shëndetësisë i miratuar;
- Plan i Veprimit 16 ditë të aktivizimit kundër dhunës në bazë gjinore i miratuar;
- Plan i Veprimit për qendra operative emergjente të shëndetit publik 2023-2025;
- Plan i Veprimit për Shëndet të nënës, fëmijës dhe shëndetit riprodhues;
- Plan i Veprimit për të proteza, ortoza dhe shërbime tjera që ofrohen në ShKOP/QKUK 2023-2025;
- Plan i Veprimit për vlerësim të hapësirave për akomodim të Inspektoratit Shëndetësor & Farmaceutik dhe eventualisht të Fondit të sigurimeve shëndetësore;
- Plan i Veprimit për menaxhimin e mbeturinave medicinale;
- Plan i Veprimit për zbatimin e rekomandimeve të raportit të vlerësimit të gjendjes së infrastrukturës në Klinikën gjinekologjike-obstetrike, Klinikën e Urologjisë, Qendrën Emergjente dhe Klinikën e Kardiokirurgjisë;
- Plan i Veprimit për zbatimin e ligjit Nr. 08/ L-220 për çmimin e produkteve medicinale;
- Plan i Veprimit për sëmundjet kronike jo ngjitëse;
- Plan i Veprimit për funksionalizimin e hemodializës në objektin e QKMF në Rahovec 2023-2025;
- Plan i Veprimit për funksionalizimin e kardiologjisë invazive në SP Prizren 2023-2025;
- Plan i Veprimit për paramedik në sistemin e kujdesit shëndetësor të Kosovës, Forcën e Sigurisë së Kosovës dhe institucionet tjera që ofrojnë shërbimin emergjent 2023-2025;
- Plan i Veprimit për hartim të sistemit të menaxhimit të cilësisë në të tri nivelet e kujdesit shëndetësor 2024-2026;
- Plan për zhvillim të edukimit shëndetësor në nivel spitalor për Sëmundjet Kronike Jo ngjitëse në përputhje me Planin e Veprimit për promovim dhe edukim shëndetësor (PESH);
- Plan i Veprimit njëvjeçar për pilotimin e sistemit të referimit elektronik nga KPSH në KDSH 2024-2025;
- Programi për vetë menaxhim të pacientëve me diabet dhe hipertension.

3.2 Zbatimi i programit dhe i planit legjislativ

Në zbatim të programit dhe planit legjislativ, gjatë vitit 2023 janë miratuar ligje dhe aktet nënligjore në zbatim të legjislacionit. Aktet në ligjore janë miratuar në qeveri dhe nga Ministria e Shëndetësisë. Ministria po ashtu ka finalizuar projektligjin për shëndetësi dhe projektligjin për sigurim shëndetësor të cilat janë trajtuar edhe nga ekspertiza e marrë nga Komisioni Evropian.

Indikatorët bazë të performancës

Aktet ligjore që janë publikuar në Gazetë zyrtare dhe kanë hyrë në fuqi:

- Ligji nr. 08/L-220 për çmimin e produkteve medicinale;
- Ligji nr. 08/L-200 për parandalimin dhe kontrollin e sëmundjeve ngjitëse.
- **Aktet ligjore në proces të Kuvendit të Kosovës:**
- Projektligji për Shëndet Riprodhues dhe Fertilizim të Asistuar Mjekësor është aprovuar në parim nga Kuvendi i Kosovës dhe është në procedurë të Komisioneve parlamentare.

Aktet nënligjore të miratuara nga Qeveria:

- Udhëzim Administrativ (QRK) Nr.04/2023 për trajtimin mjekësor dhe psikologjik, të fëmijës viktimë e abuzimit, për t'i ndihmuar në rehabilitim dhe për t'u ri integruar në shoqëri;
- Udhëzim Administrativ (QRK) Nr.05/2023 masat për parandalimin dhe mbrojtjen e fëmijës nga abuzimi me narkotikë;
- Statuti i Shërbimit Spitalor Klinik dhe Universitar të Kosovës;
- Udhëzimi Administrativ (QRK) Nr. 10/2023– Licencimi i profesionistëve të huaj shëndetësor;
- Rregullore (QRK) Nr. 02/2023 për shtesën e nëpunësit të sistemit shëndetësor;
- Rregullore (QRK) Nr.17/2023 për plotësimin dhe ndryshimin e rregullores (QRK) nr. 02/2023 për shtesën e nëpunësit të sistemit shëndetësor.

Aktet nënligjore të nxjerrë nga Ministri i shëndetësisë:

- Udhëzimi Administrativ nr.01/2023 për shkollim specialistik;
- Udhëzimi Administrativ nr. 02/2023- kushtet dhe procedurat për ushtrimin e veprimtarisë shëndetësore në institucionet private;
- Udhëzim Administrativ Nr.03/2023 për trajtimin mjekësor jashtë institucioneve shëndetësore publike;
- Udhëzim Administrativ Nr.04/2023 për praktikën dhe provimin profesional për profesionistët shëndetësor;
- Udhëzimi Administrativ Nr. 05/2023 vërejtjet e kombinuara.

3.3. Hartimi i Udhërrëfyeseve dhe Protokolleve Klinike

Sa i përket hartimit të standardeve dhe praktikave të mira shëndetësore, përmes hartimit të udhërrëfyeseve klinik, dhe protokollove klinikë gjatë vitit 2023 është hartuar dhe aprovuar tre udhërrëfyese klinik dhe 1 protokoll klinik. Ndërsa në proces të hartimit dhe të finalizimit janë 22 Udhërrëfyese klinik dhe 5 Protokolle Klinike.

Indikatorët bazë të performancës - Udhërrëfyese dhe protokolle të miratuar:

- Udhërrëfyesei klinik Trajtimi i pacientëve me skizofreni i miratuar;
- Udhërrëfyesei klinik Çrregullimi i stresit postraumatik – trauma dhe çrregullimet e lidhura me traumën i miratuar;
- Udhërrëfyesei klinik Përdorimi i oksidulit rezidual-sedacionit inhalator në praktikën stomatologjike;
- Protokoli PREP (Pre exposure prophylaxis therapy) për HIV i finalizuar.

3.4 Zbatimi i Planeve kombëtare për zhvillim dhe integrim evropian

Në kuadër të agjendës evropiane, gjatë vitit 2023, Ministria ka vazhduar në zbatimin e obligimeve që dalin nga agjenda evropiane, me theks në përgatitjen e draftit final të Planit Kombëtar për Integrim Evropian (PKIE) 2024, duke i reflektuar të gjeturat e raportit të progresit të Komisionit Evropian për Kosovë 2023. Sa i përket koordinimit të politikave është bërë hartimi i drafteve finale të Planit Kombëtar për Zhvillim 2024-2026 (PKZH-2024-2026), dhe Programit për Reforma në Ekonomi 2024 – 2026.

Indikatorët bazë të performancës

- Raporti vjetor dhe katër raporte tremujore për zbatimin e agjendës së evropiane të reformave të hartuara dhe proceduara në qeveri;
- Katër raporte tremujore për zbatimin e PKZH të hartuara dhe proceduara në qeveri;
- Raporti për inputin e parë dhe dytë të raportit të KE për Kosovë i hartuar dhe proceduar në qeveri;
- Raporti për të arriturat e Qeverisë për periudhën janar-dhjetor 2023, për Ministrinë e Shëndetësisë;
- Raporti për nivelin e zbatimit të Masës 20 “Sigurimi i financimit të qëndrueshëm në sistemin shëndetësor” në kuadër të programit për reforma ekonomike i hartuar dhe proceduar në qeveri;
- Raporti vjetor dhe gjashtë mujor për nivelin e zbatimit të grantit të BE për vaksina i finalizuar dhe raportuar në KE;
- Raporti vjetor për zbatimin e Programit për Reforma Ekonomike 2022-2024 i hartuar dhe proceduar në qeveri;
- Raporti gjashtë mujor për zbatimin e Programit Kombëtar për Zhvillim hartuar dhe proceduar në qeveri;
- Raporti “Ngritja e kapaciteteve shëndetësore” në kuadër të monitorimit, të Agjendës së Reformës Evropiane (ERA) dhe Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit (MSA) hartuar dhe proceduar në qeveri;
- Raporti për adresimin e sfidave të dala nga Raporti i KE për Kosovë 2023 për pjesën e shëndetësisë i hartuar;
- Plani kombëtar për zhvillim 2024- 2026 i hartuar dhe proceduar në qeveri;
- Plani kombëtar për integrim evropian 2024- 2026 i hartuar dhe proceduar në qeveri;
- Drafti final i Analizës për fushën prioritare 3 Kapitali njerëzor dhe Politikat Sociale të Programit për Reforma në Ekonomi 2024-2026 për shëndetësi hartuar dhe proceduar në qeveri;
- Raporti për donacione për Komunitetet Veriore për vitin 2022 dhe 2023 është hartuar dhe proceduar në Komisionin Evropian;
- Raporti vjetor për nivelin e zbatimit të konkluzioneve dhe zhvillimeve në shëndetësi në kuadër të nën komitetit tregu i brendshëm dhe shëndeti publik i hartuar dhe proceduar në qeveri;

3.5 Kujdesi Parësor Shëndetësor

Në Kujdesin Parësor Shëndetësor, janë zhvilluar aktivitete në fuqizim të kapaciteteve njerëzore në kuadër të programit specialistik të Mjekësisë familjare. Derisa, fokusi i Ministrisë ka qenë në krijimin dhe zhvillimin e regjistrit të banorëve në Kujdesin Parësor Shëndetësor. Në këtë drejtim është filluar lansimi i pilot projektit për hartimin e listave të qytetarëve për përzgjedhje të mjekeve familjar për komunat Prizren, Prishtinë (QMF 5 dhe 6) Lipjan dhe Istog.

Indikatorët bazë të performancës

- Vizita mjekësore në shtëpi për nënën dhe fëmijë 0-3 vjeç janë realizuara 42 369;
- Plani i veprimit për regjistrin e banorëve në KPSH i aprovuar;
- Moduli për regjistrin e banorëve në KPSH i zhvilluar;
- Vizitat në shtëpi janë zbatuar në 30 komuna;
- Është hapur konkursi i specializimit ku janë paraqitur kërkesat nga institucionet e KPSH-së për afërsisht 183 specializant të MF-së;
- Janë ndarë 31 specializime për mjekësi familjare;
- Janë siguruar 23 vetura për ofrimin e vizitave në shtëpi për kujdes ndaj nënës dhe fëmijës, kujdes paliativ dhe për ruajtjen e zinxhirit të ftohtë;
- Lansimi i pilot projektit për hartimin e listave të qytetarëve për përzgjedhje të mjekeve familjar për komunat Prizren, Prishtinë (QMF 5 dhe 6) Lipjan dhe Istog.

3.6 Furnizimi me barna për KPSH

Me qëllim të sigurimit të barnave të institucioneve të kujdesit parësor shëndetësor, Ministria e Shëndetësisë ka vazhduar furnizimin e këtyre institucioneve me barna dhe material shpenzues nga lista esenciale sipas planifikimit të vet institucioneve, me porosi të rregullta dhe emergjente varësisht nga nevojat e tyre për periudhën tremujore.

Indikatorët bazë të performancës

- Institucionet e kujdesit parësor shëndetësor të furnizuara me produkte nga lista esenciale;
 - Institucionet e kujdesit parësor shëndetësor të furnizuara me insulina sipas planifikimit;
 - Çmimi i produkteve dhe pajisjeve medicinale nga komisioni për mbledhjen e çmimeve i siguruar;
 - 97% furnizimi me barna dhe materiale shpenzuese për institucionet e kujdesit parësor shëndetësor nga kontratat aktive;
 - 100% furnizimi me insulina;
 - 100% furnizimi me terapi Antiretrovirale;
 - 100% furnizimi me vaksina;
 - 126 kontrata të reja për furnizim me barna;
 - Furnizimi me barna dhe materiale shpenzuese për institucionet e kujdesit parësor shëndetësor nga kontratat aktive 93%;
 - Furnizimi me barna dhe materiale shpenzuese për institucionet e kujdesit parësor shëndetësor, nga kontratat aktive të futura në sistem është 53%;
-

3.7 Asistenca teknike dhe marrëveshjet financiare

Sa i përket asistencës teknike është vazhduar me koordinim dhe komunikim të rregullt me agjencitë dhe partnerët strategjik që mbështesin sektorin e shëndetësisë. Fokusi është vënë në kërkesën drejtuar Kornizës Investuese të Ballkanit Perëndimor (WBIF) për përditësim në lidhje nga fillimin e studimit të fizibilitetit për fazën e dytë pas alokimit të mjeteve. Gjithashtu është njoftuar në vazhdimësi IKSHPK për përditësimin e të dhënave për përmbajtjen e vaksinave përmes mekanizmave të BE-së dhe për mundësinë e blerjes së vaksinave përmes mekanizmit të prokurimit të përbashkët.

Indikatorët kyç të performancës

- Është nënshkruar marrëveshja me Agjencinë Zvicerane për Zhvillim për projektin që mbështet kujdesin spitalor në vlerë 5 milion euro;
- Është nënshkruar marrëveshja me Ministrinë e Punëve të Jashtme të Greqisë për zhvillimin e mjekësi fetale në Kosovë;
- Është pranuar drafti i projekt propozimit nga Agjencia e Luksemburgut për bashkëpunim për projektin TFD KSV/022 “Innovative and Quality Health Services in Kosovo”;
- Është koordinuar komunikimi me ICME për të vlerësuar mundësinë e financimit të projekteve të infrastrukturës në SHSKUK dhe është organizuar takim për ti paraqitur projektet me prioritet të Ministrisë së Shëndetësisë;
- Është konfirmuar nga Komisioni Evropian respektivisht DG NEAR alokimi i mjeteve në mekanizmin Infrastrukturës Project Facility — Technical Assistance 11 (IPF 11) për studimin e fizibilitetit “WB21-KOS-SOC-01 Ndërtimi dhe Rehabilitimi i Infrastrukturës në Sektorin e Shëndetësisë”;
- Është njoftuar menaxhmenti i lartë në Ministri për njoftimet e bëra te autoritetet kompetente në sektorin e shëndetësisë në lidhje mundësinë e prokurimeve të përbashkëta nga “Health Emergency Preparedness and Response Authority”(HERA);
- Është koordinuar me zyrën e KE për mundësitë e ri-destinimit të grantit EU4Health: Kontributi në disponueshmërinë dhe qasjen në vaksinat kundër COVID-19 në Kosovë;
- Është përgatitur raport i donacioneve për komunitetin serb, për periudhën 2021-2023 dhe është njoftuar Zyra e KE në Prishtinë për vonesat në pranimin e donacionit për institucionet shëndetësore në komunat në veri të Republikës së Kosovës si pasojë e mos kompletimit të dokumentacionit dhe se këto donacione procedohen sipas Kornizës ligjore dhe afateve të pacaktuara;
- Është bërë pranimi i auto ambulancës nga UN Women;
- Është pranuar kërkesa e Ministrisë së Shëndetësisë për ekspertizë nga mekanizmi SOCIEUX me qëllim të mbështetjes së procesit të plotësimit ndryshimit të ligjit për sigurim shëndetësor dhe është koordinuar komunikimi me ekspertët e SOCIEUX;
- Është përgatitur dhe dërguar materiali për procesin e auditimit të projektit të grantit të BE sipas kërkesës;
- Është njoftuar IKSHPK me përditësimet e vaksinave nga mekanizmat e BE dhe për mundësinë e prokurimeve të përbashkëta për vaksina;
- Është përgatitur raporti vjetor i donacioneve;
- Gjatë viti 2023 janë përgatitur (79) dokumentacione për donacione me vlerë prej 6 605 114.99 euro.

3.8 Zbatimi i Projektit Emergjent COVID 19 për Kosovë” dhe “Projektit Emergjent COVID 19 për Kosovë – financimi shtesë”

Projekti emergjent COVID-19 për Kosovë i cili zbatohet nga Njësia e projektit të Bankës Botërore mbështet reagimin emergjent ndaj pandemisë COVID-19 në Kosovë në kuadër të Programit të Përgatitjes dhe Reagimit Strategjik COVID-19 gjatë periudhës raportuese ka zbatuar aktivitetet që ndërlidhen me sigurimin e pajisjeve, zhvillimin e infrastrukturës dhe vlerësimeve.

Indikatorët bazë të performancës

- Është siguruar Rezonanca magnetike për Spitalin e Prizrenit;
- Është nënshkruar kontrata për dizajnin e arkitekturës për renovime në IKSHPK;
- Janë zhvilluar trajnimet për parandalimin e dhunës në baza gjinore në shtatë komuna;
- Kanë përfunduar punimet e rinovimit në Qendrën Rajonale të Shëndetit Publik (QRSHP) në Prizren;
- Është nënshkruar kontrata për Dizajni arkitektonik dhe mbikëqyrja punëve shtesë në Klinikën e Neurokirurgjisë dhe Klinikës Vaskulare dhe Dizajni Arkitektonik i hapësirave të gjelbërta në QKUK;
- Janë siguruar pajisjet mjekësore për Klinikën e Neurokirurgjisë dhe Klinikën e Kirurgjisë vaskulare;
- Është siguruar MRI Imaging scanner me UPS për Spitalin e Prizrenit;
- Janë siguruar pajisje për shërbimet akute dhe emergjente në KPSH për 38 komuna;
- Është zhvilluar vlerësimi mbarëkombëtar mbi ndikimin psikologjik të COVID-19 në institucionet e shëndetit mendor;
- Është siguruar Hardware për nevoja të LIS të Mikrobiologjisë;
- Është siguruar zhvillimi, instalimi dhe mirëmbajtja e LIS;
- Automjetet (23) për transportin e vaksinave dhe vizitave në shtëpi të siguruar.

3.9. Shëndeti publik dhe shëndeti mendor

Gjatë periudhës raportuese është vazhduar me zbatimin e aktiviteteve, të cilat janë në kuadër të planit të veprimit të shëndetit mendor gjatë dhe pas pandemisë COVID-19. Janë iniciuar në Këshillin Kosovar për Hartimin e Udhërrëfyesve dhe Protokolleve klinike kërkesat për tre UK dhe dy Protokolle klinike. Gjatë periudhës korrik – shtator i vitit 2023, Departamenti Shëndetësor i Burgjeve DShB ka funksionuar në njëmbëdhjetë (11) Njësi Shëndetësore të Burgjeve (NjShB) me shërbim 24 orësh. Në Institutin special në Shtime momentalisht janë të vendosur 60 rezident 24 femra dhe 36 meshkuj, 9 prej tyre janë jashtë Republikës së Kosovës e të cilëve u ofrohen shërbim 24/7. Shërbimet që ofrohen këtyre rezidentëve janë: strehim, ushqim, shërbime shëndetësore, mbështetje psikologjike, ndërhyrje përmes terapisë së punës dhe shërbime rehabilituese.

Indikatorët bazë të performancës

- Raport vjetor i zbatimit të rekomandimeve nga avokati i popullit i finalizuar dhe proceduar në zyrën për qeverisje të mirë;
- Përgatitjet paraprake për hulumtimin dhe analizën e ndikimit të pandemisë Covid-19 në shëndetin mendor të zhvilluara;
- Referuar aktivitetit në fjalë “Vlerësimi Mbarëkombëtar në Shëndet Mendor” të “PV për shëndetin mendor gjatë dhe pas pandemisë Covid-19”, janë realizuar vizita monitoruese në Institucionet e Shëndetit Mendor si Qendrat e Shëndetit Mendor/ Shtëpitë Integruese në Bashkësi dhe Klinikën/Repartet Psikiatrike në Komunën e Prishtinës, Gjilanit, Mitrovicës, Pejës, Prizrenit, Gjakovës, Deçanit, Skenderajt, Drenasit dhe në Institutin Special të Shtimes për të rritur;
- 1566 profesionistë shëndetësor janë trajnuar në kujdesin parësor shëndetësor përmes projektit të AQH “Menaxhimi i Burnout Sindromit” në KPSH për periudhën 28 mars -27 prill 2023;
- Është aprovuar Udhërrëfyesit Klinik “Çrregullimet e Stresit Post-Traumatik, Trauma dhe Çrregullimet e lidhura me Traumën”;

- Developing a Nationwide Assessment on the Mental Health, i aprovuar nga Ministri i Shëndetësisë;
- Është aprovuar nga Ministri i Shëndetësisë Udhëzuesi “Parimet e Adoleshencës – Trajtimi i Çrregullimeve gjatë përdorimit të Substancave”;
- Është aprovuar nga Ministri i Shëndetësisë Udhëzuesi “ Shëndeti Mendor në Punë”;
- Është hartuar Plan i veprimt për zbatim të rekomandimeve nga raporti i IAP, në muajin dhjetor 2023, është monitoruar vazhdimësia e zhvillimit të zbatimit të aktivitetëve;
- Raporti i mbikëqyrjes për TB i përfunduar për 2023;
- Finalizimi i rishikimit të Anex FME#8;
- Finalizimi i Draftit të UK të KPSH-se për TB.

Shërbimet shëndetësore në burgje

- 75,328 shërbime shëndetësore;
- 8 693 vizita sistematike;
- 915 intervista psikologjike;
- 375 analiza laboratorike;
- Numri i përdoruesve të drogave gjatë kësaj periudhe ka vazhduar të këtë rritje lineare, deri në 16.43% (202 raste të reja gjatë kësaj periudhe);
- Ka vazhduar trajtimi me Metadon i përdoruesve të drogave të burgosur sipas indikacioneve.

Shërbimet në Institutin special në Shtime

- 437 kontrolle mjekësore të përgjithshme;
- 229 kontrolle Psikiatrike;
- 55 kontrolle Sistematike,
- 241 vizita jashtë institucionit (dërgim i rezidentëve për shërbime mjekësore jashtë institucionit);
- 146 shërbime diagnostike dhe laboratorike jashtë institutit;
- 2255 shërbime Infermierie (Pastrim plagëve dhënie të terapisë parenterale);
- Është përfunduar renovimi i objekteve në Institutin Special në Shtime.

3.10 Komunikimi me publikun

Ministria e Shëndetësisë në këtë periudhë ka qenë kryesisht e fokusuar në prezantimin e aktivitetëve të Ministrisë të ndërlidhura me prioritetet kryesore siç janë: miratimi i politikave të reja, vizitat e Ministrisë të Shëndetësisë në institucionet shëndetësore, shënimin e ditëve dhe javëve botërore të shëndetësisë publike.

Indikatorët bazë të performancës

- 1 103 materiale në faqen zyrtare të Ministrisë së Shëndetësisë të publikuara;
- 1 572 përgjigje për mediat e shkruara dhe elektronike;
- 415 përgjigje për palë të interesuara;
- 399 publikime në rrjetin social Facebook, në profilin e MSh-së të vendosura;
- 129 komunikata për media të lëshuara;
- 2 intervista për Radio Kosovën;
- 83 kërkesa për Qasje në dokumente publike të aprovuara;
- 56 info-grafikë lidhur me nënshkrimin e kontratave për specializantët dhe lidhur me promovimin e kampanjës për përzgjedhjen e mjekut familjar brenda zonës së banimit;
- 15 video mesazhe lidhur me renovimet në Institutin Special në Shtime, muajin e ndërgjegjësimit kundër kancerit të gjirit, me Javën Botërore të Gji dhënies, lidhur me argëtimin e të vegjëlve në Spitalin e Pediatrikë në QKUK.

3.11 Zhvillimi i sistemit të informimit shëndetësor

Ministria e Shëndetësisë gjatë vitit 2023 në kuadër të sistemit të informimit shëndetësor ka vazhduar zbatimin e aktiviteteve në vazhdimësi. Gjatë periudhës raportuese, Ministria ka aprovuar studimin e fizibilitetit për SISH dhe ka hartuar Planin strategjik për SISH 2024-2030.

- Zhvillimi i Modulit për përzgjedhjen e mjekut familjar;
- Zhvillimi i Modulit për vizitat në shtëpi;
- Trajnimet për modulën vizitat në shtëpi;
- Trajnimet për modulën e vaksinimit të rregullt dhe me indikacione për komuna të ndryshme;
- Takime dhe vizita në teren me grupin kyç dhe nëngrupet për Studimin e fizibilitetit, prezantimi i sistemit BHIS, Legacy Sistemeve (SMSF, Moduli i Punëtorit Shëndetësor, Moduli i Specializantëve, Moduli i Licencimit të ISH-ve Private);
- Shtrirja e rrjetit qeveritar dhe konfigurimi i pajisjeve të rrjetit në QMF-të dhe AMF-të në komunat të cilat janë pilot projekt për zoonim: Prizren, Lipjan, Istog dhe Prishtinë (QMF5 dhe QMF6);
- Revidimi i termave të referencës për projektin “Mirëmbajtja e sistemit BHIS”, si dhe ka filluar vlerësimi i ofertave për projektin përkatës;
- Revidimi i termave të referencës për projektin “Avancimi i pajisjeve të rrjetit në sektorin shëndetësor”;
- Revidimi i termave të referencës për projektin “Hartimi i Specifikave për mirëmbajtje të HW për 70% të institucioneve”;
- Janë hartuar raportet për numrin e të vaksinuarve me vaksinën e rregullt dhe me indikacion, të numrit të vaksinuarve me vaksinën e gripit sezonal, raporti mbi stokun e vaksinave kundër COVID 19 në nivel vendi, raporti me të dhëna për WHO si dhe raporti në Tessy;
- Është miratuar Studimi i fizibilitetit;
- Është hartuar Planin strategjik për SISH 2024-2030;
- Janë zhvilluar dy module në kuadër të sistemit të BHIS:
- Është finalizuar Moduli për efektet anësore të vaksinës kundër post COVID 19;
- Përshtatja e SMSF për të mundësuar porositë e barnave anti-TB sipas formës së njëjtë me insulinat;
- SMSF është zbatuar në Barnatoren Qendrore, Barnatoret Klinike dhe një pjesë të Barnatoreve të reparteve. Ka filluar implementimi në disa prej reparteve të QKUK dhe në Barnatoret Qendrore të shtatë spitaleve të përgjithshme;
- SMSF është zbatuar në DF dhe 33 QKMF – KPSH. SMSF është zbatuar në IKSHPK dhe njësitë e vaksinimit (Gjakovë, Rahovec, Junik, Ferizaj, Kaçanik, Shtime, Shtërpçë dhe Hani i Elezit) për të gjitha llojet e vaksinave. SMSF është zbatuar në IKSHPK, në të gjitha njësitë e vaksinimit dhe njësitë e burgjeve, për vaksinën COVID 19;
- Mirëmbajtja e HW është në nivelin e 30% në institucionet shëndetësore të RKS.

4. Pasqyra e performancës financiare

Gjatë periudhës raportuese sipas programeve buxhetore për të gjitha kategoritë ekonomike, Ministria e Shëndetësisë ka barazuar gjendjen fizike me atë elektronike të transaksioneve për vitin 2023 me programet vartëse dhe programet tjera. Është bërë raportimi i pasqyrave vjetore financiare. Në tabelën e mëposhtme janë të pasqyruara shifrat e shpenzimeve sipas kategorive buxhetore dhe pasqyra e krahasimit të shumave buxhetore dhe aktuale për Ministrinë e Shëndetësisë.

Pasqyra e krahasimit të shumave buxhetore dhe aktuale për Ministrinë e Shëndetësisë							
Për vitin e përfunduar me 31 dhjetor 2023							
		2023				2022	2021
		Realizimi	Buxheti final	Buxheti fillestar	Ndryshimi	Realizimi	Realizimi
		A	B	C	D=B-A	E	F
	Shënime	asqyra e krahasimit të shi	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000
HYRJA E PARASË SË GATSHME							
Të hyrat tatimore	8				-		
Të hyrat jo tatimore	9	6,123	6,123	6,236	-	5,842	5,296
Të hyrat e dedikuara	10				-		
Grantet e përcaktuara të donatorëve	11	191	191		-	821	9,077
Tjera	12				-		
Gjithsej Pranimet		6,314	6,314	6,236	-	6,663	14,373
DALJA E PARASË SË GATSHME							
Paga dhe shtesa	2	13,031.527	13,040.627	11,782.273	9	10,776.52	11,508
Mallra dhe shërbime	3	19,452.460	44,978.369	42,063.633	25,526	17,970.48	34,270
Shpenzime komunale	4	219.052	281.348	281.348	62	182.60	200
Transfere dhe subvencione	5	4,978.161	5,063.805	4,513.805	86	3,778.90	4,749
Shpenzime kapitale	6	7,809.761	15,987.569	22,365.818	8,178	3,035.57	11,984
Rezerva					-		
Tjerat	7				-		
Gjithsej pagesat		45,490.961	79,351.7185	81,006.877	33,861	35,744	62,711

4.1 Shpenzimet kapitale dhe projektet

Investimet kapitale në vitin 2023 janë kryesisht vazhdimësi e projekteve nga vitet e kaluara që edhe këtë nuk kanë mundur të fillojnë me kohë si rrjedhojë e projekteve të mangëta dhe joprofesionale. Gjithsesi Ministria me qëllim të ngritjes së nivelit të shfrytëzimit të mjeteve për investime kapitale ka ndërmarrë hapat e nevojshëm që projektet kapitale të parapara për vitin 2023 të finalizohen brenda afatit të përcaktuar. Sa i përket projekteve ndërtimi i QKMF në Istog” dhe “Ndërtimi i QKMF ne Drenas janë përzgjedhë fuesit, por pas ankesave të OE lëndët janë në OShP. Ndërtimi i QKMF ne Ferizaj” është në proces të ndërtimit me intensitet të shtuar. Ndërsa projekti ndërtimi i SR Ferizaj – procesi tenderues për largimin e ujit nga bodrumi i SR Ferizaj është duke vazhduar. Projektimi: “Ndërtimi i QKMF në Mamushë”- Është realizuar Situacioni i fundit për pagesë, derisa është ndalur garancioni bankar për periudhën një vjeçare të defekteve të mundshme eventuale.

Indikatorët bazë të performancës

- Është nënshkruar marrëveshja për vazhdimin e zbatimit të projekti ndërtimi i objektit QKMF-së – Mamushë;
- Është iniciuar procedura e tenderimit për ndërtimin e objektit të QKMF-së – Drenas;
- Është nënshkruar marrëveshje për ndërtimin e objektit të QKMF – Shtime;
- Është nënshkruar kontrata për adaptimin e projektit të Spitalit Covid-19 për ndërtimin e Klinikës së re të Emergjencës në QKUK;
- Është miratuar plani i veprimit për funksionalizmin e Repartit të Pediatriisë, në spitalin e përgjithshëm në Mitrovicë;
- Është realizuar Situacioni i fundit për pagesë për QKMF në Mamushë;
- Ka përfunduar faza e parë e selektimit të kompanive për Ndërtimin QKMF në Istog dhe në Drenas;
- Janë zhvilluar procedurat e vlerësimit për kompaninë projektuese për Projekti QKMF-së në Shtime;
- Janë finalizuar punimet në Repartin e Pediatriisë në Spitalin e përgjithshëm në Mitrovicë.

5. Pajisjet dhe produktet mjekësore

Në fushën e pajisjeve dhe produkteve mjekësore është vazhduar me vlerësimin e dokumentacionit në procesin e lëshimit, ripërtëritjes të certifikatave të autorizim marketingut, vlerësimit të variacioneve si dhe aktivitetet e Farmakovigjilencës me referencë të veçantë për aktivitetet e menaxhimit të rrezikut, aktivitetet e licencimit të veprimtarive, lejeve të importit, analizat laboratorike të kontrollit cilësisë.

Indikatorët bazë të performancës

- 1 178 leje për importin e produkteve medicinale;
- 4 929 aplikime për autorizim marketing;
- 3 075 leje për importin e pajisjeve medicinale;
- 289 qarkullues me shumicë të produkteve medicinale;
- 166 qarkullues me shumicë të pajisjeve;
- 108 qarkullues me pakicë të produkteve medicinale;
- 80 operues me narkotikë, psikotrope dhe perkursorë;
- Të hyrat 2 000 510.83 euro;

6. Zbatimi i rekomandimeve të Zyrës Kombëtare të Auditimit dhe të njësisë së brendshme të auditimit

Për vitin 2023 janë paraparë të zbatohen 23 nga 36 rekomandime e dhëna nga ZA, prej tyre janë zbatohen 22 rekomandime, ndërsa i pa implementuar, i cili është në proces është një rekomandim.

Indikatorët bazë të performancës

~~Për vitin 2023 nga dhjetë aktivitetet e auditimit janë dhënë gjithsejtë 36 (tridhjetë e gjashtë) rekomandime dhe shikuar ne përgjithësi si statistika del se:~~

- Njëzet e dy (22) rekomandime të zbatuara apo shprehur në përqindje 61.1 %;
- Një (1) rekomandim nuk është zbatuar, shprehur ne përqindje 2.7%
- Trembëdhjetë (13) rekomandime do monitorohen gjatë vitit 2024, shprehur në përqindje 36.1%

Zbatimi i rekomandimeve të Zyrës kombëtare të auditimit për PVF 2022

Raporti i Zyrës kombëtare të auditimit për pasqyrat vjetore financiare 2022 të Ministrisë së Shëndetësisë ka evidentuar shtatë (7) të gjetura. Për adresimin e këtyre të gjeturave dhe rekomandimeve të dhëna nga Zyra kombëtare të auditimit (ZKA), Ministria në vitin 2023 ka hartuar planin për zbatimin e rekomandimeve të ZKA për pasqyrat vjetore financiare të Ministrisë së Shëndetësisë për vitin 2022. Bazuar në raportin për zbatimin e planit të veprimit nga shtatë (7) rekomandime, pesë (5) janë zbatuar tërësisht dhe dy (2) janë në proces të zbatimit.

7. Zbatimi i rekomandimeve të Zyrës së Avokatit të popullit

Lidhur me Adresimin e rekomandimeve nga IAP-pranimi i raportit nga IAP Ex.offitio 577/2021- Ministria e Shëndetësisë gjatë kësaj periudhe Janar-Dhjetor 2023, ka dorëzuar raporte të rregullta sipas kërkesës së IAP (Instutucionit të avokatit të Popullit)-nga 26 rekomandime te drejtuara MS, 10 konsiderohen te zbatuara dhe 16 rekomandime janë adresuar.

8. Planet për vitin e ardhshëm

Ministria e Shëndetësisë gjatë vitit 2024 synon të fillojë zbatimin e objektivave strategjikë të përcaktuar me Planin kombëtar për zhvillim 2024-2026 dhe Planin Kombëtar për Integrim Evropian 2024-2026.

Në kuadër të riorganizimit të sektorit të shëndetësisë parashihet vazhdimi i plotësimit të kornizës ligjore, hartimi i politikave afatgjate, hartimi i standardeve, fuqizimi i kapaciteteve monitoruese, vazhdimi i zhvillimit të kujdesit paliativ dhe sistemit të informimit shëndetësor.

Sa i përket ruajtjes dhe përparimit të shëndetit gjatë vitit 2024 fokusi, do të vihet në shëndetin publik, grupet e cënueshme, avancimin e konceptit të mjekësisë familjare, hartimin e planeve për skринing dhe ngritjen e bashkëpunimit regjional në shëndetësi si dhe përcaktimin e standardeve për sigurim të cilësisë dhe sigurisë së shërbimeve shëndetësore.

Për të siguruar financimin e qëndrueshëm në shëndetësi gjatë këtij viti parashihet të plotësohet korniza ligjore për sigurim shëndetësor dhe zhvillimi i aktiviteteve për fuqizimin e kapaciteteve të fondit të sigurimit shëndetësor.

Një ndër prioritetet do të jetë edhe furnizimi i vazhdueshëm i KPSH me kërkesa të rregullta dhe emergjente për barna dhe material shpenzues.

9. Sfidat

- Nivel jo i kënaqshëm i zbatimit të Planit Kombëtar për Zhvillim;
- Mos harmonizimi i shpenzimeve me planin e shpenzimeve, si dhe numër i madh i lëndëve në transpordin e fundit;
- Zvogëlimi dhe mungesa e burimeve njerëzore si pasojë e largimit dhe mos rekrutimit;
- Mungesa e Strategjisë Sektoriale Shëndetësore;
- Niveli i ulët i hartimit dhe finalizimit të Udhërrëfyesve klinik dhe protokolleve klinike;
- Mungesa e kuadrit për të mbuluar realizimin e të gjitha aktiviteteve të reja;
- Vonesat në vendimmarrje nga OSHP që ka ndikuar për nivel të ultë të zbatimit të projekteve kapitale.